

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น (ควาย)

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น (ไก่)

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น (ไส้เดือน) เพื่อทำปุ๋ย

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น (ไก่ไข่)

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น (อ้น)

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น (หมู)

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น (วัว)

2. การดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

2.7 เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพในท้องถิ่น

คำชี้แจง

ใบงานที่ 7 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลชีวภาพอื่นๆ การใช้ประโยชน์ ชนิด ลักษณะเด่น และการกระจายพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตอื่นๆ นอกจากพืชและสัตว์ เช่น เห็ด รา สาหร่าย โสโครก ฯลฯ ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่าของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

วัสดุ / อุปกรณ์

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

วิธีการ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ลำดับการเรียนรู้ที่ 7 เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลของชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น

กระบวนการเรียนรู้

- 1) สำรวจแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
- 2) สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 7 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น

เจ้าของชีวภาพอื่นๆ

ชื่อ-สกุล.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....

ที่อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....

ที่อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

ฝั่งแสดงตำแหน่งชีวภาพอื่นๆ

เหนือ

มาตราส่วน.....

วาดภาพประกอบ

มาตราส่วน.....

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา .....

วัน เดือน ปี .....

ใบความรู้ ใบงานที่ 7 เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพในท้องถิ่น

ใบความรู้ ใบงานที่ 7 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

ชีวภาพอื่นๆ	สิ่งมีชีวิตนานาชนิด นานาพันธุ์ในระบบนิเวศอันเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ซึ่งมีมากมายและแตกต่างกันทั่วโลกที่นอกจากพืชและสัตว์ เช่น เห็ด รา สาหร่าย โลเคน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี)
เห็ด	น. ส่วนของเชื้อราที่ออกเป็นดอก แบ่งเป็น 2 ชนิด ชนิดหนึ่งไม่มีพิษ กินได้ เช่น เห็ดโคน เห็ดฟาง อีกชนิดหนึ่งมีพิษ บางชนิดกินแล้วถึงตาย เช่น เห็ดระโงกหิน เห็ดตับเต่าขาว เห็ดตีนแรด เห็ดจัน เห็ดดอบ เห็ดเผาะ เห็ดหอยนางรม เป็นต้น (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หน้า 1,300)
รา	น. ชื่อเรียกพืชชั้นต่ำที่ไม่มีคลอโรฟิลล์และลำต้น ใบ ราก ที่แท้จริง ส่วนมากเจริญเป็นเส้นใย แบ่งเป็น 2 พวกราเมือก และราแท้ สืบพันธุ์โดยสปอร์ ยาที่อยู่บนซากของพืชหรือสัตว์ ขึ้นเปียกหรืออยู่ร่วมกับพืชอื่นก็มี (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หน้า 946)
สปอร์	น. หน่วยขยายพันธุ์ขนาดเล็ก ทำหน้าที่คล้ายเมล็ดพืช แต่ไม่มีเอ็มบริโอเมื่อสิ่งแวดล้อมเหมาะสมจะเจริญเป็นต้นใหม่ได้ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หน้า 1,122)
สาหร่าย	น. ชื่อพืชชั้นต่ำที่ไม่มีลำต้น ใบ และรากที่แท้จริง แต่มีคลอโรฟิลล์ บ้างเป็นเซลล์เดี่ยว บ้างเป็นกลุ่มเซลล์ เป็นสาย หรือเป็นต้นคล้ายพืชชั้นสูง ขึ้นทั่วไปในน้ำหรือที่ชื้นแฉะ เช่น สาหร่ายได้ไก่อ (<i>Enteromorpha intestinalis</i> (L.) Link) ในวงศ์ Uivaceae; ชื่อพืชชั้นสูงที่มีดอกบางชนิดซึ่งขึ้นอยู่ในน้ำ เช่น สาหร่ายพวงองุ่น (<i>Ceratophyllum demersum</i> L.) ในวงศ์ Ceratophyllaceae สาหร่ายเส้นด้าย (<i>Najas graminea</i> Del.) ในวงศ์ Najadaceae (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หน้า 1,186)
โลเคน	(Lichen) เป็นสิ่งมีชีวิต 2 ชนิด ซึ่งได้แก่ เห็ดราและสาหร่าย โดยมีการอยู่ร่วมกัน แบบพึ่งพาอาศัยกัน เห็ดราจะให้ความชื้นและรักษาออกซิเจนจากสาหร่าย และสาหร่ายก็จะได้ ภาวะคาร์บอนไดออกไซด์เพื่อใช้ในการสังเคราะห์ด้วยแสงจากเห็ดรา นอกจากนี้โลเคนยังสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดมลพิษทางอากาศได้ โลเคนมีรูปแบบที่สำคัญ 4 แบบ ครัสโตส (crustose) ลักษณะเป็นแผ่นแข็งติดอยู่บนต้นไม้ สความูโลส (squamulose) ลักษณะเป็นแผ่นคล้ายลูกหิน ติดแน่นอยู่กับต้นไม้ โฟลิโอส (foliose) ลักษณะคล้ายใบไม้ ไม่ติดแน่น ฟรุติโคส (fruticose) ลักษณะเป็นเส้นหรือแตกกิ่งก้านคล้ายต้นไม้ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี)

ตัวอย่างใบงานที่ 7

เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพในท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ 2564

คำชี้แจง

ใบงานที่ 7 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลชีวภาพอื่นๆ การใช้ประโยชน์ ชนิด ลักษณะเด่น และการกระจายพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตอื่นๆ นอกจากพืชและสัตว์ เช่น เห็ด รา สาหร่าย โลกเคิน ฯลฯ ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่าของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

วัสดุ / อุปกรณ์

1. ดินแห้ง ขอบปาก
2. โครเมียมไดออกไซด์
3. ใบงานที่ 7
- 4.
- 5.

วิธีการ

1. ชั่งดินแห้ง 1 กรัม / บรรจุซองแห้ง
2. บรรจุใส่ซองแห้ง
- 3.
- 4.
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงคุณค่าของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
2. ทราบถึงศักยภาพของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
3. ตระหนักเห็นคุณค่า เห็นคุณค่าของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 7

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

22. ข้อมูลชีวภาพอื่นๆ

ชื่อชนิดชีวภาพอื่นๆ ไลเคน foliose ส้ม

ชื่อวิทยาศาสตร์ Campylothelium vitidym Mull. Arg.

รหัสชีวภาพอื่นๆ S-54704.01-05-002/8

ประเภทของชีวภาพอื่นๆ (เช่น เห็ด รา โลกเคิน สาหร่าย ฯลฯ)

การใช้ประโยชน์ ไลเคนชนิดนี้พบได้ในพื้นที่ป่าชื้น
ซึ่งใช้ผสมดินร่วนซึ่งเหมาะสำหรับใช้ปลูกต้นไม้

ลักษณะการกระจายพันธุ์ ขึ้นอยู่ตามหิน และไม้ดัดแปลง

การขยายพันธุ์

ลักษณะเด่น มีลักษณะเด่นสีส้ม

บริเวณที่พบ บริเวณหิน จำนวนที่พบ 1

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านวัง

ที่อยู่บ้านเลขที่ หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 5 ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง บ้านวัง อำเภอ/เขต บ้านวัง จังหวัด

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งชีวภาพอื่นๆ)

ละติจูด (Latitude) 17.71778 ลองจิจูด (Longitude) 103.72411

ความสำคัญของชีวภาพอื่นๆ โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อการเกษตร	☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่ออุตสาหกรรม
☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อกำจัดศัตรูพืช	☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อเป็นเครื่องปรุงรสน้ำและเครื่องประดับ
☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อเศรษฐกิจ	☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่องานวิทยาศาสตร์และการแพทย์
☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อบันเทิงและการพักผ่อน	☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อเป็นอาหารและยารักษาโรค
☒ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	

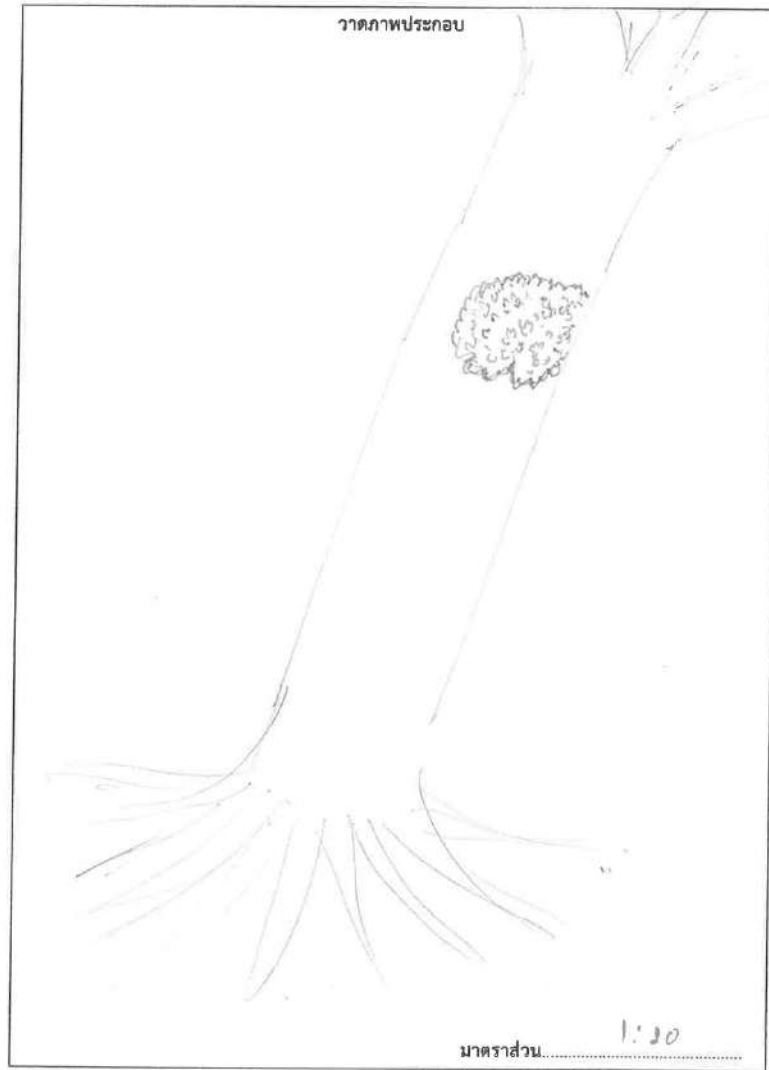
มีเจ้าของ ไม่มีเจ้าของ

วาดภาพประกอบ

มาตราส่วน..... 1:๑๐

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา..... โรงเรียนบ้านหนองหินดง

วัน เดือน ปี..... ๙ มี.ค.๒๕๖๓

ตัวอย่างใบงานที่ 7

เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพในท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ 2565

คำชี้แจง

ใบงานที่ 7 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลชีวภาพอื่นๆ การใช้ประโยชน์ ชนิด ลักษณะเด่น และการกระจายพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตอื่นๆ นอกจากพืชและสัตว์ เช่น เห็ด รา สาหร่าย โลกเคิน ฯลฯ ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่าของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

วัสดุ / อุปกรณ์

1. ไม้เรียวที่ขึงลวด
2. ฝักกาว
3. ดินสอ ยางลบ
4. กรรไกร
5. แก้วใส

วิธีการ

1. สืบถามข้อมูลจากกำนัน
2. สืบถามข้อมูลจากชาวบ้าน
3. สืบถามข้อมูลกับพ่อค้าแม่ค้าในตลาด เช่น ผู้รับเหมา
4. ขวนทีที่ข้อมูล
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อมูลของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
2. ได้ทราบศักยภาพของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
3. ได้ตระหนัก เห็นคุณค่าของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 7

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

22. ข้อมูลชีวภาพอื่นๆ

ชื่อชนิดชีวภาพอื่นๆ เห็ดขอนขาว

ชื่อวิทยาศาสตร์ Leptinus squarrosulus

รหัสชีวภาพอื่นๆ 8-5470901-03

ประเภทของชีวภาพอื่นๆ (เช่น เห็ด รา โลกเคิน สาหร่าย ฯลฯ) เห็ด

การใช้ประโยชน์ คือใช้สำหรับทำดินดำทำปุ๋ยหมักทำปุ๋ยคอกเลี้ยงสัตว์จากมูลสัตว์ โดยนำมูลสัตว์ไปใส่ในถังใสพลาสติกหรือใส่ในภาชนะที่ปิดสนิทแล้วรดน้ำเป็นประจำทุกวัน และหลังจากนั้นนำไปใส่ในแปลงปลูกพืชผักสวนครัว

ลักษณะการกระจายพันธุ์ ในธรรมชาติ มักพบขึ้นเป็นกลุ่มเป็นก้อนที่ตามเสี้ยว

การขยายพันธุ์ โดยสปอร์ที่ลอยอยู่ในอากาศ

ลักษณะเด่น มีลักษณะคล้ายเห็ดที่มีโคนก้านใหญ่ กว้างแบนลงด้านบน

บริเวณที่พบ ขอนไม้ ไม้ผุ ไม้ตาย จำนวนที่พบ 200-300

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านโพธิ์

ที่อยู่บ้านเลขที่ 100 หมู่ที่/ชุมชน/แขวงที่ 1 ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง บ้านดอน อำเภอ/เขต บ้านดอน จังหวัด สุรินทร์

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งชีวภาพอื่นๆ)

ละติจูด (Latitude) 17.915 ลองจิจูด (Longitude) 103.71879

ความสำคัญของชีวภาพอื่นๆ โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☒ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อการเกษตร	☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่ออุตสาหกรรม
☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อกำจัดศัตรูพืช	☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อเป็นเครื่องปรุงและเครื่องประดับ
☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อเศรษฐกิจ	☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่องานวิทยาศาสตร์และการแพทย์
☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อนิทรรศการและค้นคว้าวิจัย	☒ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อเป็นอาหารและยา
☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	☐ ชีวภาพอื่นๆ เพื่อเป็นอาหารและยา

มีเจ้าของ   ไม่มีเจ้าของ

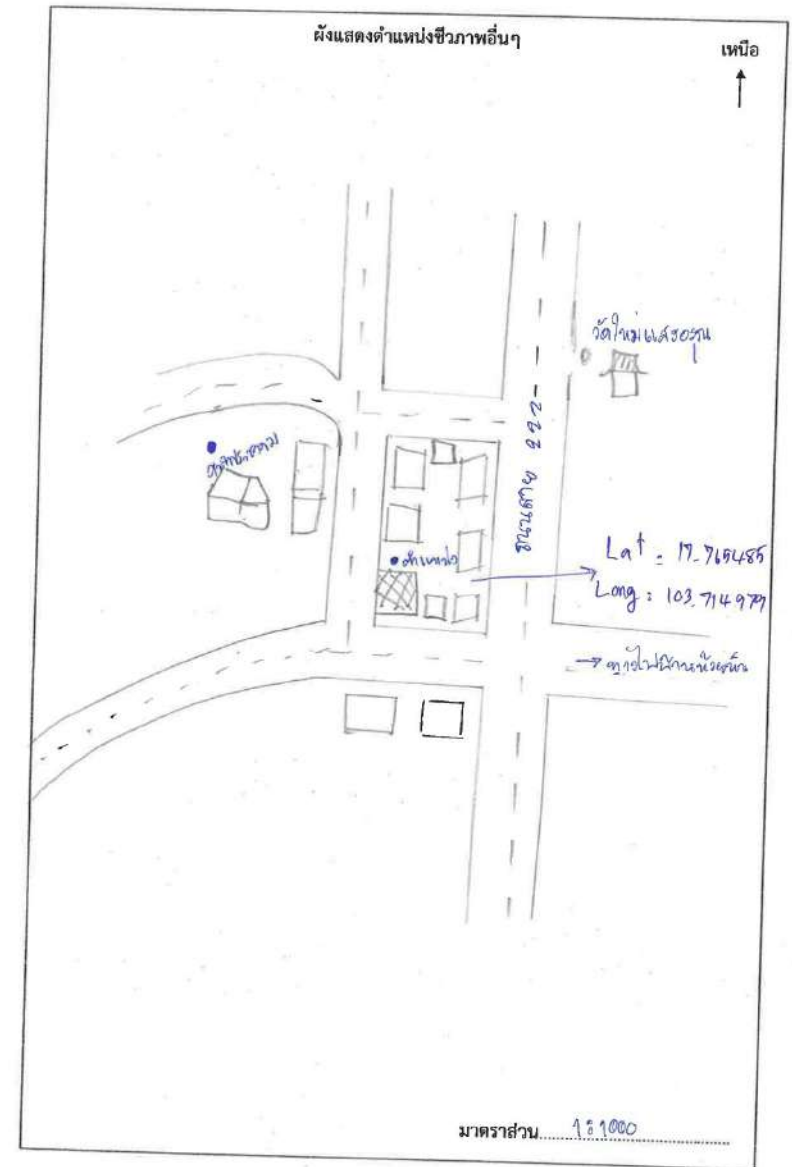

เจ้าของชีวภาพอื่นๆ

ชื่อ-สกุล นายพลทอง เกียรติ อายุ 45 ปี อาชีพ ทนาย
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านสุวิทย์๒๕๖๑
ที่อยู่บ้านเลขที่ 100 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 3 ซอย - ถนน -
ตำบล/แขวง หนองหว้า อำเภอ/เขต วานรนิวาส จังหวัด สกลนคร
หมายเลขโทรศัพท์ - อีเมล -

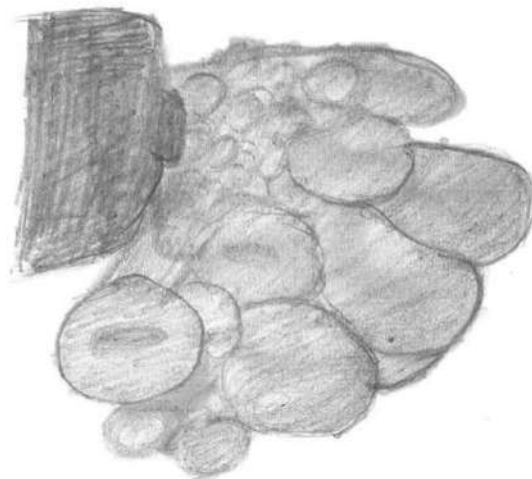
ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล นายพลทอง เกียรติ อายุ 45 ปี อาชีพ ทนาย
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านสุวิทย์๒๕๖๑
ที่อยู่บ้านเลขที่ 100 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 3 ซอย - ถนน -
ตำบล/แขวง หนองหว้า อำเภอ/เขต วานรนิวาส จังหวัด สกลนคร
หมายเลขโทรศัพท์ - อีเมล -

วาดภาพประกอบ

มาตราส่วน 1:10

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา โรงเรียนนิคมคำสร้อยพัฒนาคา
วัน เดือน ปี 17 ม.ค. 2569

ผลการลงสำรวจใบงานที่ 7

ตารางสรุปข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆในท้องถิ่น

ชุมชน	ชีวภาพอื่นๆ (ชนิด)					ปี (ดอก,จุด)		ลักษณะพิเศษสามารถนำข้อมูลไปพัฒนาและใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆและการขยายพันธุ์
	เห็ด	รา	สาหร่าย	ไลเคน	สปอร์	2564	2565	
บ้านห้วยหิน (หมู่ที่ 1)	1	-	-	1	-	-	202	เห็ดที่ชาวบ้านทำการปลูกขึ้นเองสามารถนำมาประกอบอาหารและประกอบเป็นอาชีพเพื่อค้าขายนำรายได้เข้าสู่ครอบครัว
บ้านห้วยหินลาด (หมู่ที่ 2)	4	1	1	2	-	6,217	-	
บ้านห้วยแสง (หมู่ที่ 3)	2	-	-	1	-	-	120	
บ้านห้วยหินสอง (หมู่ที่ 4)	1	-	-	-	-	-	20	
บ้านคำเจริญ (หมู่ที่ 5)	1	-	-	-	-	20	-	
บ้านห้วยหิน (หมู่ที่ 6)	2	-	-	2	-	-	4,104	
รวมทั้งสิ้น						6,237	4,446	

หน้าปกทะเบียนชีวภาพอื่นๆในชุมชน และข้อมูลภายในทะเบียน

รูปแบบเอกสาร

ทะเบียนชีวภาพอื่นๆในชุมชน

ทะเบียนชีวภาพอื่นๆ ในชุมชน

บ้านห้วยหินลาด หมู่ที่ 2
ตำบลหนองแวง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

การสำรวจครั้งที่ 1 / 2564

8= รหัสกิจกรรมพิเศษ
สนับสนุนการอนุรักษ์
ทรัพยากร

5470801=รหัสเทศบาลตำบล
หนองแวง

02=รหัสหมู่บ้าน (หมู่ที่ 2)

001 =หมายเลขหรือรหัสชนิด
ชีวภาพอื่นๆ

/2,060=จำนวนทั้งหมดที่สำรวจพบ

ทะเบียนชีวภาพอื่นๆ ในชุมชน

ชุมชนบ้านห้วยหินลาด ตำบลหนองแวง อำเภอนวนนิวาส จังหวัดสกลนคร

รหัสชีวภาพอื่นๆ	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้น เรียก)	ประเภท (เช่น เห็ด รา สาหร่าย โสโครน ฯลฯ)	ลักษณะเด่น (เช่น สี ความหนาแน่น ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
8-5470801-02-001/2,060	เห็ดขอนขาว	เห็ด	ดอกไม่ใหญ่มากเนื้อบางและเหนียว หมวกดอกมีลักษณะเป็นหลุม เส้นใยสีขาวและบริเวณหมวก อยู่เป็นกระจุกปกคลุม ดอกจะเหนียวๆแข็งๆ	นำไปประกอบอาหาร ช่วยบำรุง กำลังร่างกายให้แข็งแรง	บ้านห้วยหินลาด หมู่ที่ 2 ต.หนองแวง อ.นวนนิวาส จ.สกลนคร	พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.776063 ลองจิจูด (Longitude) 103.723401
8-5470801-02-001/2,060			เป็นรูปกรวยเล็ก สีขาว น้ำตาลอ่อนอมเทา ยหนึ่ง ขอบงอลง ผิวมี น้ำตาล ปลายงอขึ้น ดอก บางและมันงอลง ครีบ นอมเทา บาง และแคบ เมอแห้งจะเหนียวแข็งและ เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดง หรือ น้ำตาลอมม่วง ครีบมี ความยาว ต่างกัน ด้านนอกเรียวกแคบไปติด ขอบหมวก ขอบครีบเป็นจักฟัน เลื่อยเล็กๆ	เป็นยาบำรุงร่างกาย, บำรุง กำลัง และแก้ไข้พิษ โดยหมอยา แผนไทยจะนำ เห็ดอบ ทั้งแบบ สดหรือแบบแห้ง ต้มกับน้ำจน เดือดให้ผู้ที่ม่ร่างกายอ่อนเพลีย จากการทำงานหรือไม่แข็งแรง เนื่องจากเพิ่งฟื้นจากไข้	บ้านห้วยหินลาด หมู่ที่ 2 ต.หนองแวง อ.นวนนิวาส จ.สกลนคร	พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.775988 ลองจิจูด (Longitude) 103.723055

รหัสชีวภาพอื่นๆ
8-5470801-02-001/2,060

ภาพการดำเนินกิจกรรมการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพในท้องถิ่น
ปีงบประมาณ 2564-2565

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพในท้องถิ่น (เห็นนางรม,เห็นค้อนขาว)

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพในท้องถิ่น (ก้อนเชื้อเห็ดนางรม)

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพในท้องถิ่น (ไผ่เคนขาว)

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพในท้องถิ่น (ไลเคนเขียว,ไลเคนขาว)

ภาพการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพในท้องถิ่น (ไผ่เคนขาว)

2. การดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

2.8 เก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

คำชี้แจง
ใบงานที่ 8 เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่างๆ เช่น สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาสวัสดิการ สาขาศิลปกรรม สาขาการจัดการองค์การ สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาศาสนาและประเพณี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนักถึงการสืบสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

วิธีการ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ลำดับการเรียนรู้ที่ 8 เก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนักถึงการสืบสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

กระบวนการเรียนรู้

- 1) สืบหาแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
- 2) สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
- 3) โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 8 การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ผังแสดงตำแหน่งภูมิปัญญา

เหนือ

มาตราส่วน.....

วาดภาพประกอบ

มาตราส่วน.....

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา .....

วัน เดือน ปี .....

5. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น (แสดงวัสดุ/อุปกรณ์ และขั้นตอน/วิธีการ และประโยชน์ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น)

1. ผ้าสายสิญจน์

2. พวงข้าว

3. เทียนเจ็ดแนวดาว

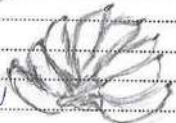
4. ข้าวต้มมัด

4. ใบตม

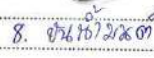
5. กล้วย

6. ดอกไม้

5. กล้วย

8. ขันข้าวสุก

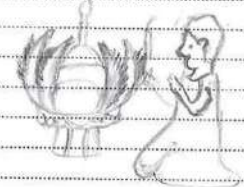

4. ขันธูป 5

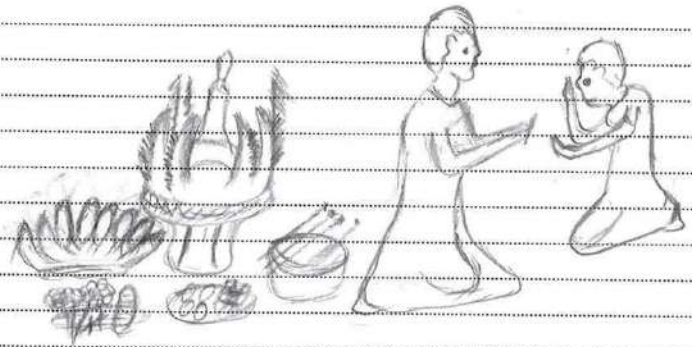
ขั้นตอนทำพิธี

1. เพอผู้มาร่วม และจัดธูปเทียน ลวงให้ทางนายศรี แล้วจุดธูปธูป 5 ขัน แล้วกล่าวคำไหว้พระ พระรัตนตรัย

2. กล่าวคำไหว้ สวดกัณฑ์ ของเชย ทาตา และสวดคัมภีร์เป็นสักขีพยาน

3. ผู้คนแก่ของผู้ชาย เช่น ญาติเกิด ตามพิธีสิริสวัสดิ และเชื่อว่าเป็นพระปวงกวี
ประมาณ 1000 จากราว 10 ปี อีก 100 คนแก่ของผู้หญิง จาก 10 ปี และกลับใส่ชุดผ้า

6. การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ไม่เคยประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
- เคยประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ จำนวน.....ครั้ง
- การเยี่ยมชม จำนวน.....ครั้ง จำนวน.....คน จำนวน.....กลุ่ม
- การเยี่ยมชม จากบุคคลภายในหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง จำนวน.....ครั้ง จำนวน.....คน จำนวน.....กลุ่ม
- การเยี่ยมชม จากบุคคลภายนอกหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง จำนวน.....ครั้ง จำนวน.....คน จำนวน.....กลุ่ม

7. ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจาก (นาย/นาง/นางสาว/กลุ่ม)
สรุปลักษณะแบบดั้งเดิม : เรียนรู้จาก ตรีได้ ชัน ได้ดี เฉากู้ ข้า ๓๓๓๓ 11 แล้ว เริ่ม
อุทก และ สักกะ ทงเกิดทงมข้าวกล
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้พัฒนาและต่อยอด
สรุปลักษณะการพัฒนาระยะต่อยอด :
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้คิดค้นขึ้นมาใหม่

8. วัตถุประสงค์ที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

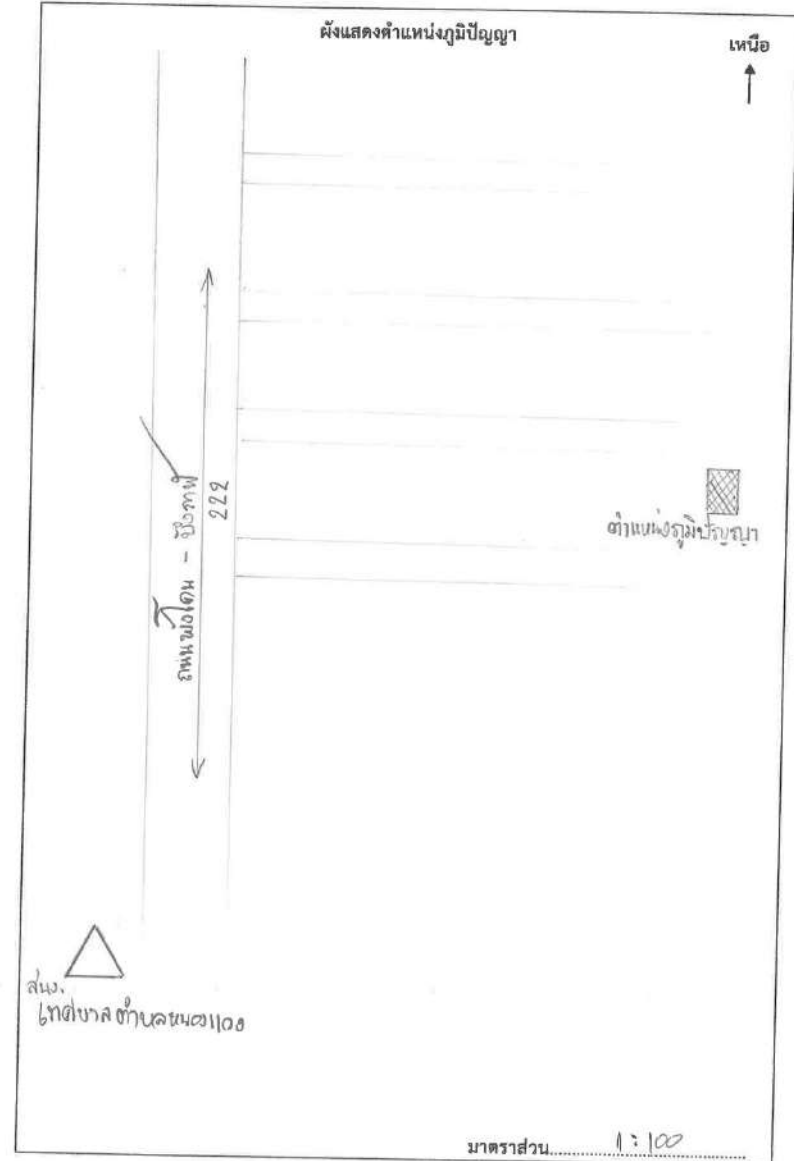
1. ....
2. ....
3. ....

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ-สกุล ไพฑูริย์ ติงเวลา อายุ 75 ปี อาชีพ ทำนา
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านไร่
 ที่อยู่บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 5 ซอย - ถนน พาดินะ วังทอง
 ตำบล/แขวง หนองบัว อำเภอ/เขต วังทอง จังหวัด วิญญู
 หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

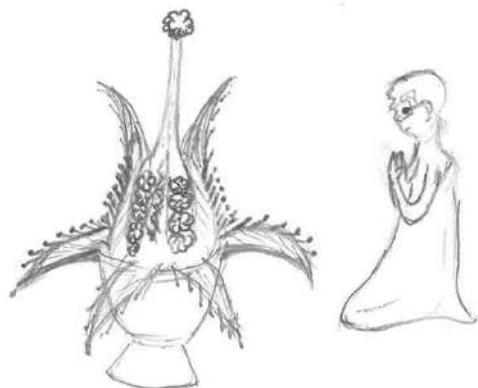
ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล ไพฑูริย์ ติงเวลา อายุ 75 ปี อาชีพ ทำนา
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านไร่
 ที่อยู่บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 5 ซอย - ถนน พาดินะ วังทอง
 ตำบล/แขวง หนองบัว อำเภอ/เขต วังทอง จังหวัด วิญญู
 หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

วาดภาพประกอบ

มาตราส่วน..... 1:10

บันทึกข้อมูลโดย พนักงาน/สถานศึกษา ..... โรงเรียนบ้านน้อกบึงตอก
วัน เดือน ปี ..... 20 พฤศจิกายน 2565

ใบความรู้ ใบงานที่ 8 การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ใบความรู้ ใบงานที่ 8 เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ภูมิปัญญา	น. พื้นความรู้ ความสามารถ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หน้า 826)
ท้องถิ่น	น. ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งโดยเฉพาะ เช่นเวลาท้องถิ่น ประเพณีท้องถิ่น (กฎ) พื้นที่ภายในเขตการปกครองของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หน้า 511)
ภูมิปัญญา (wisdom)	น. ความรอบรู้ ความสามารถ ความเชื่อความสามารถทางพฤติกรรม
ภูมิปัญญาท้องถิ่น (local wisdom)	หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถทุกสิ่งทุกอย่างที่ท้องถิ่นคิด โดยผ่านกระบวนการศึกษาสังเกต คิดวิเคราะห์ จนเกิดปัญญา การเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่างๆเช่น สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาสวัสดิการ สาขาศิลปกรรม สาขาการจัดการองค์กร สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาศาสนาและประเพณี
นวัตกรรม	ความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนา ดัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่แล้ว ให้ทันสมัยและใช้ให้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้ จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วย ประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย
วัตถุดิบ	น. สิ่งที่เตรียมไว้เพื่อผลิตหรือประกอบเป็นสินค้าสำเร็จรูป (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หน้า 1,059)

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 สาขา

1.สาขากษัตริกรรม

ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ เทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยีโดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิมซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในภาวะการณ์ต่างๆได้

2.สาขาคูศุทธกรรมและหัตถกรรม

การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อชะลอการนำเข้าสู่ตลาดเพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัยประหยัด และเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการที่ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้

3.สาขาการแพทย์แผนไทย

ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชนโดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

4.สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

5.สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน

ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสมและบริการกองทุนและธุรกิจชุมชนทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

6.สาขาสวัสดิการ

ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม

7.สาขาศิลปกรรม

ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆเช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ ศึกษาศิลปะมวยไทย เป็นต้น

8.สาขาการจัดการองค์กร

ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานขององค์กรชุมชนต่างๆให้สามารถพัฒนาและบริหารองค์กรของตนเองได้ตามบทบาทและหน้าที่ขององค์กร เช่นการจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้านกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มประมงพื้นบ้าน เป็นต้น

9.สาขาภาษาและวรรณกรรม

ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษาทั้งภาษาถิ่นภาษาโบราณ ภาษาไทยและการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท เช่นการจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรตหนังสือโบราณการฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่างๆ เป็นต้น

10.สาขาศาสนาและประเพณี

ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนาความเชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่างใบงานที่ 8 การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น ปิงปองประมาณ 2565

ใบงานที่ 8 เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

23. ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

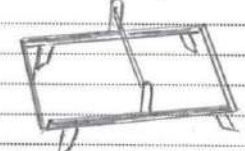
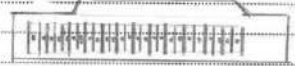
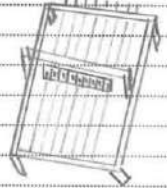

1. สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น งานจักกรรพ
(สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการจัดการองค์การ/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี)

2. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น ทอผ้าเช็ดเท้าด้วยโฮง
รหัสภูมิปัญญาท้องถิ่น 8-5470301-01-001/03
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งภูมิปัญญาท้องถิ่น)
ละติจูด (Latitude) 19, 959101 ลองจิจูด (Longitude) 103, 742270

3. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช	☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง	☐ อื่นๆ

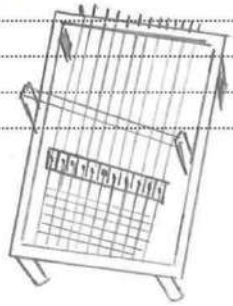
4. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น
ใช้วัสดุที่เหลือใช้ คือ สีจากเศษผ้าหรือทำเป็นพรมเช็ดเท้า
คือทอผ้าด้วยโฮง เส้นเส้นสีล้วน ใช้ด้ายปกรรต ปกรรตที่ทอ
ทำในจังหวัดตากประมาณ ๑๕ หมู่บ้าน ชาวตาก เป็นศิลปกรรมที่สืบทอด
แต่เริ่มจากอดีต ไม่นานสุดคือ ๑๐๐๐ กว่าปีแล้ว เป็นอาชีพเสริมของประชาชน
ในตำบล

5. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น (แสดงวัสดุ/อุปกรณ์ และขั้นตอน/วิธีการ และประโยชน์ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น)

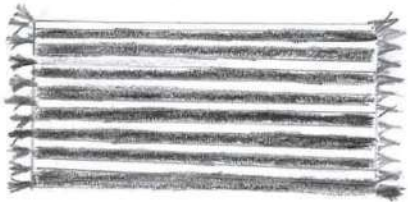
- วัสดุอุปกรณ์ในการทอผ้าเช็ดเท้าด้วยโฮง
1. ด้ายสีล้วน
  2. กรรไกรตัดผ้า
  3. เศษผ้าสีต่างๆ
  4. เข็มร้อย
  5. โฮงทอ
  6. ฟืม
- ขั้นตอนการทำ
1. ตัดโฮงสีทอกรรตได้ ฟืมตามความยาวของผ้าเช็ดเท้า
  2. ตัดเศษผ้าตามยาวตามโฮง

3. ทอดผ้าไปรีดอยู่ ๆ จนเสียดไหม

4. ทอดผ้าเสียดไหม แล้วตัดเสียดไหม สอดปลายผ้าด้วยเข็มเย็บผ้า

ประโยชน์

1. ทำความสะอาดผ้า
2. ช่วยกักเก็บฝุ่น ๓๕ ในบ้าน
3. ช่วยป้องกันฝุ่นละอองในอากาศ ล้างเส้นล้น ล้างคราบไขมันเปื้อนผ้า
4. ใช้งานได้ร่วมกับเครื่องทอดผ้าเช็ดตัวไทย

6. การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ไม่เคยประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
- เคยประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ จำนวน.....ครั้ง
- การเยี่ยมชม จำนวน... 3...ครั้ง จำนวน 10...คน จำนวน...กลุ่ม
- การเยี่ยมชม จากบุคคลภายในหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง จำนวน 2...ครั้ง จำนวน 10...คน จำนวน...กลุ่ม
- การเยี่ยมชม จากบุคคลภายนอกหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง จำนวน...ครั้ง จำนวน...คน จำนวน...กลุ่ม

7. ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจาก (นาย/นาง/นางสาว/กลุ่ม).....
สรุปลักษณะแบบดั้งเดิม : เกิดจาก เวลาว่า 9 โมง สอนการเย็บผ้า โดยสอนวิธีสอนถูก
จนทำให้ไปก็สอนถูกข้อ ก็เกิดตามเช็ด ก็เป็นเอาชิ้นเสริม เขาก็มีของตัว
มาจับใช้ไปทยตามตลาดนัด ตลาดฉิม
.....
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้พัฒนาและต่อยอด
สรุปลักษณะการพัฒนาและต่อยอด : .....
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้คิดค้นขึ้นมาใหม่

8. วัตถุประสงค์ที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

- 1.....
- 2.....
- 3.....

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ-สกุล นางสาวศิริ ฮาตญา อายุ 70 ปี อาชีพ ทำนา
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านนา
 ที่อยู่บ้านเลขที่ 60 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 1 ซอย - ถนน ท่าโคก-บ้านนา
 ตำบล/แขวง บ้านนา อำเภอ/เขต บ้านนา จังหวัด สกลนคร
 หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

ผู้ให้ข้อมูล

ผลการลงสำรวจใบงานที่ 8

ตารางสรุปจำนวนภูมิปัญญาในท้องถิ่น ประจำปี 2564

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	ประเภท	จำนวน(ราย)
2564	หมู่ที่ 2 บ้านห้วยหินลาด	เกษตรกรรม	1
		อุตสาหกรรม	-
		หัตถกรรม	3
		การแพทย์แผนไทย	-
		ศิลปกรรม	-
		ศาสนาและประเพณี	-
		กองทุนและธุรกิจชุมชน	-
รวม			4

ตารางสรุปจำนวนภูมิปัญญาในท้องถิ่น ประจำปี 2564

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	ประเภท	จำนวน(ราย)
2564	หมู่ที่ 5 บ้านคำเจริญ	เกษตรกรรม	-
		อุตสาหกรรม	-
		หัตถกรรม	-
		การแพทย์แผนไทย	-
		ศิลปกรรม	-
		ศาสนาและประเพณี	1
		กองทุนและธุรกิจชุมชน	-
รวม			1

ผลการลงสำรวจใบงานที่ 8

ตารางสรุปจำนวนภูมิปัญญาในท้องถิ่น ประจำปี 2565

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	ประเภท	จำนวน(ราย)
2565	หมู่ที่ 1 บ้านห้วยหิน	เกษตรกรรม	-
		อุตสาหกรรม	-
		หัตถกรรม	3
		การแพทย์แผนไทย	1
		ศิลปกรรม	-
		ศาสนาและประเพณี	1
		กองทุนและธุรกิจชุมชน	-
รวม			5

ตารางสรุปจำนวนภูมิปัญญาในท้องถิ่น ประจำปี 2565

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	ประเภท	จำนวน(ราย)
2565	หมู่ที่ 3 บ้านห้วยแสง	เกษตรกรรม	-
		อุตสาหกรรม	-
		หัตถกรรม	1
		การแพทย์แผนไทย	-
		ศิลปกรรม	-
		ศาสนาและประเพณี	-
		กองทุนและธุรกิจชุมชน	-
รวม			1

ตารางสรุปจำนวนภูมิปัญญาในท้องถิ่น ประจำปี 2565

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	ประเภท	จำนวน(ราย)
2565	หมู่ที่ 4 บ้านห้วยหินสอง	เกษตรกรรม	-
		อุตสาหกรรม	-
		หัตถกรรม	2
		การแพทย์แผนไทย	-
		ศิลปกรรม	-
		ศาสนาและประเพณี	-
		กองทุนและธุรกิจชุมชน	-
รวม			2

ตารางสรุปจำนวนภูมิปัญญาในท้องถิ่น ประจำปี 2565

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	ประเภท	จำนวน(ราย)
2565	หมู่ที่ 6 บ้านห้วยหิน	เกษตรกรรม	-
		อุตสาหกรรม	-
		หัตถกรรม	3
		การแพทย์แผนไทย	-
		ศิลปกรรม	-
		ศาสนาและประเพณี	-
		กองทุนและธุรกิจชุมชน	-
รวม			3

หน้าปกทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน และข้อมูลภายในทะเบียน

รูปแบบเอกสาร

ทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน

ทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน

บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 1
ตำบลหนองแวง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

การสำรวจครั้งที่ 1 / 2565

8= รหัสกิจกรรมพิเศษ
สนับสนุนการอนุรักษ์
ทรัพยากร

5470801=รหัสเทศบาลตำบล
หนองแวง

01=รหัสหมู่บ้าน (หมู่ที่ 2)

001 =หมายเลขหรือรหัสชนิด
ชีวภาพอื่นๆ

/2=จำนวนทั้งหมดที่สำรวจพบ

ทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน

ชุมชนบ้านห้วยหิน ตำบลหนองแวง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

รหัสภูมิปัญญา	ชื่อภูมิปัญญา	สาขา	เจ้าของภูมิปัญญา	จุดเด่นของภูมิปัญญา	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
8-5470801-01-001/2	ผ้าเช็ดเท้า	อุตสาหกรรม และหัตถกรรม	นายประกอบ รัตนวรรณ	ใช้สำหรับเช็ดทำความสะอาดเท้าแล้ว พรหมเช็ดเท้ายังเป็นงานแรกๆที่ช่วยดักจับฝุ่นละอองและรอยเปื้อน ก่อนที่สิ่งเหล่านั้นจะผ่านเข้ามาภายในตัวบ้าน	ตัดเศษผ้าขนาด กว้าง 1-2 นิ้ว ยาว 5 นิ้ว ตัดแบบตาข่ายพลาสติกตามต้องการ เช่น แบบรูปหัวใจ แบบสี่เหลี่ยม แบบวงกลม ตามความต้องการนำเศษผ้าที่ตัดไว้แล้วสอดเข้าช่องตาข่ายพลาสติกแล้วมัดตามแบบที่ต้องการจนเสร็จ	บ้านห้วยหิน หมู่1 ต.หนองแวง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร	พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.757101 ลองจิจูด (Longitude) 103.742270
8-5470801-01-001/2				บริการรักษาโรค ในลักษณะของการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ได้รับค่าตอบแทนเป็นลักษณะของค่ายกฐน และมักใช้สมุนไพรตามหมู่บ้านในการรักษา	รักษาโรคด้วยสมุนไพรและตำรับยาโบราณของหมอพื้นบ้าน	บ้านห้วยหิน หมู่1 ต.หนองแวง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร	พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.757116 ลองจิจูด (Longitude) 103.750050

รหัสภูมิปัญญา

8-5470801-01-001/2

ภาพการดำเนินกิจกรรมการเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2564-2565

การทอพรหมเช็ดเท้าด้วยมือ บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 1

การทอผ้าไหม บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 6

หมอยาสมุนไพร บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 1

การทำหัวเชื้อเห็ดระโงก บ้านห้วยหินลาด หมู่ที่ 2

การทอเสื่อ บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 1

หมอสูตรขวัญ บ้านคำเจริญ หมู่ที่ 5

การจักสาน บ้านห้วยหินสอง หมู่ที่ 4

การทอผ้าคราม บ้านห้วยหินสอง หมู่ที่ 4

การไผหญ้า บ้านห้วยแสง หมู่ที่ 3

2. การดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

2.9 การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี

คำชี้แจง

ใบงานที่ 9 เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น เช่น อุทยานแห่งชาติ น้ำตก สวนเฉลิมพระเกียรติ สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกชชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนักและอนุรักษ์ แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

วิธีการ

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ลำดับการเรียนรู้ที่ 9 เก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลแหล่งทรัพยากรและ โบราณคดีในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของแหล่งทรัพยากรและ โบราณคดีในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนักและอนุรักษ์ แหล่งทรัพยากรและ โบราณคดีในท้องถิ่น

กระบวนการเรียนรู้

- 1) สำรวจแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
- 2) สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
- 3) โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 9 การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและ โบราณคดีในท้องถิ่น

เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

24. ข้อมูลแหล่งทรัพยากร

แหล่งทรัพยากรที่สำคัญ เช่น น้ำตก บ่อน้ำพุร้อน บ่อเกลือ ป่าหุ ป่าชายเลน สวนป่า ฯลฯ

ชื่อแหล่งทรัพยากร.....

รหัสทรัพยากร.....

บริเวณที่พบ.....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....

ที่อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งแหล่งทรัพยากร)

ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....

รายละเอียด เช่น ประวัติ อายุ ลักษณะเด่น ความสำคัญ การใช้ประโยชน์ ฯลฯ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลเบื้องต้นในการเรียนรู้

เป็นการเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น เช่น อุทยานฯ น้ำตก สวนเฉลิมพระเกียรติ สวนพฤกษศาสตร์ สวนป่า โบราณวัตถุ โบราณสถาน ฯลฯ

- 1. ประวัติของแหล่งทรัพยากร
- 2. ความสำคัญแหล่งทรัพยากร
- 3. อายุแหล่งทรัพยากร
- 4. การใช้ประโยชน์
- 5. การซ่อมแซมปรับปรุง

เจ้าของแหล่งทรัพยากร

ชื่อ-สกุล.....อายุ.....ปี อาชีพ.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์.....อีเมล.....

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....อายุ.....ปี อาชีพ.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....
ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์.....อีเมล.....

ผังแสดงตำแหน่งทรัพยากร

เหนือ

มาตราส่วน.....

ผังแสดงตำแหน่งโบราณคดี

เหนือ

มาตราส่วน.....

วาดภาพประกอบ

โบราณสถาน

โบราณวัตถุ

มาตราส่วน.....

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา .....

วัน เดือน ปี .....

ใบความรู้ ใบงานที่ 9 การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี

ใบความรู้ ใบงานที่ 9 เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติหมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และมนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ พืชพันธุ์ สัตว์ป่า แร่ธาตุ อากาศ มนุษย์ เป็นต้น ทรัพยากรธรรมชาติแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ทรัพยากรธรรมชาติใช้แล้วไม่หมดไป และยังคงอยู่ในสภาพเดิม เช่น อากาศ หลังงานจากดวงอาทิตย์ บางอย่างใช้แล้วสภาพเปลี่ยนแปลงไป เช่น ดิน น้ำ บางอย่างใช้แล้วสามารถเกิดทดแทนได้ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พืชพันธุ์ มนุษย์ เป็นต้น
2. ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป ได้แก่ แร่ธาตุต่าง ๆ เช่น แร่เหล็ก น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ

อุทยานแห่งชาติ พื้นที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งที่ได้สงวนรักษาไว้ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและความรื่นรมย์ของประชาชน โดยมีพระราชกฤษฎีกาประกาศกำหนดให้เป็น อุทยานแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หน้า 1,383)

น้ำตก เป็นลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เกิดจากลำน้ำไหลลงมาจากจุดที่สูงกว่า ทำให้เป็นลักษณะทัศนียภาพของน้ำตก น้ำตกที่พบได้ตามภูเขาหิน

สวนพฤกษศาสตร์ แหล่งที่รวบรวมพันธุ์พืชชนิดต่างๆ ที่มีชีวิต จัดปลูกตามความเหมาะสมกับสภาพถิ่นอาศัยเดิม มีห้องสมุด สถานที่เก็บรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้รักษาสภาพ อาจเป็นตัวอย่างแห้ง ตัวอย่างดอง หรือเก็บรักษาโดยวิธีอื่นๆ พันธุ์พืชที่ทำการเก็บรวบรวมไว้ นั้น จะเป็นแหล่งข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ นอกจากนี้สามารถใช้เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ

สวนรุกขชาติ น. บริเวณที่ปลูกพรรณไม้นานาชนิด โดยเฉพาะไม้ยืนต้นที่มีค่าทางเศรษฐกิจและไม่ดอกซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่น มักเขียนป้ายบอกชื่อสามัญและชื่อวิทยาศาสตร์ไว้ด้วย เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หน้า 1,141)

ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ป่าที่ได้รับการสงวนและคุ้มครองไว้ ภายใต้พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติปี พ.ศ. 2507 โดยตามวัตถุประสงค์ตั้งเดิมนั้น ป่าสงวนแห่งชาติ คือ พื้นที่ที่รัฐบาลต้องการเก็บรักษาไว้ให้มีสภาพเป็นป่าไม้ เพื่อประโยชน์ในหลายรูปแบบ ทั้งในด้านผลผลิตเนื้อไม้และของป่า การป้องกันป่าป้องกันธรรมชาติ รักษาต้นน้ำลำธาร สภาพแวดล้อม และสร้างความสมดุลในระบบนิเวศ อาจแยกได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ป่าสงวนที่มุ่งการใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ และป่าอนุรักษ์ซึ่งจริงๆ ก็ยังคงอยู่ในรูปป่าสงวนแห่งชาติ โดยที่ป่าสงวนฯ ในส่วนนี้จะยังมีสภาพที่อุดมสมบูรณ์อยู่มาก จึงได้รับการกันไว้จากการใช้ประโยชน์อื่นๆ เพื่อให้เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารโดยเฉพาะ

วนอุทยาน ป่าสงวนที่มีลักษณะธรรมชาติสวยงาม เช่นน้ำตก น้ำ และทางราชการได้เข้าไปปรับปรุงตกแต่งสถานที่ให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าโดยปลอดภัย เพื่อว่าสัตว์ป่าในพื้นที่ดังกล่าวจะได้มีโอกาสสืบพันธุ์และขยายพันธุ์ตามธรรมชาติได้มากขึ้น ทำให้สัตว์ป่าบางส่วนได้มีโอกาสกระจายจำนวนออกไปในท้องที่แหล่งอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

เขตห้ามล่าสัตว์ป่า อาณาบริเวณพื้นที่ที่ทางราชการได้กำหนดไว้ให้เป็นพื้นที่สัตว์ป่า โดยเฉพาะสัตว์ป่าที่หายากหรือถูกคุกคามได้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้นได้อย่างปลอดภัย สามารถดำรงพันธุ์ต่อไปได้ตามธรรมชาติ การจัดตั้งเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเป็นมาตรการหนึ่งในการอนุรักษ์สัตว์ป่า

ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ ห้องเรียนธรรมชาติกลางแจ้ง ที่พร้อมจะให้ผู้สนใจหาความรู้ ความเข้าใจทางธรรมชาติวิทยาต่าง ๆ โดยการศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติ และสัตว์ป่า ได้จากของจริงที่มีอยู่ในพื้นที่ และที่สร้างขึ้นใหม่เพิ่มเติมให้ครบเรื่องราว

โบราณคดี (Archaeology)

วิชาที่ว่าด้วย การศึกษาเรื่องราวในอดีตของมนุษย์ โดยผ่านทางการศึกษาหลักฐานทางโบราณคดี ที่ได้มาจากการขุดค้น (โบราณวัตถุ) การขุดแต่ง (โบราณสถาน) และการศึกษาเอกสารทางประวัติศาสตร์ประเภทต่างๆ (ศิลาจารึก จดหมายเหตุ พงศาวดาร) โดยทั่วไป จะต้องใช้ศาสตร์ด้านอื่นๆ ประกอบด้วยเพื่อให้เรื่องราวในอดีตของมนุษย์ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ศาสตร์เหล่านั้น เช่น ประวัติศาสตร์ศิลปะ ธรณีวิทยา สัตววิทยา พฤกษศาสตร์ เรขาคณิต การกำหนดอายุทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น โบราณคดี มาจากคำสันสกฤต ๒ คำ คือ "ปราณะ" (เก่า) สมาสกับ "คดี" (เรื่องราว) แปลตามรูปศัพท์ว่า "เรื่องราวเก่าแก่" ซึ่งมีนัยหมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวสมัยโบราณนั่นเอง แนวทางการศึกษาวิชาโบราณคดี โดยทั่วไปจำแนกได้ 6 ลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารต่างๆ
2. การออกสำรวจภาคสนาม
3. การขุดสำรวจเพื่อประเมินความสำคัญแหล่ง
4. การขุดค้นทางโบราณคดี
5. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการขุดค้น
6. การสังเคราะห์ข้อมูล และ ตีความเรื่องราวของแหล่งโบราณคดีนั้นๆ

โบราณวัตถุ หมายความว่า สิ่งหาปริมาตรที่เป็นของโบราณ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์หรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือที่เป็นส่วนหนึ่งของโบราณสถาน ข้ามมนุษย์หรือซากสัตว์ ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการประดิษฐ์ หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของสิ่งหาปริมาตรนั้น เป็นประโยชน์ในทางศิลปะ ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี โบราณวัตถุ คือสิ่งของโบราณที่เคลื่อนที่ได้ เช่น พระพุทธรูป เทวรูป ศิลาจารึก มีอายุเก่ากว่า 100 ปี ขึ้นไป

โบราณสถาน คือ สิ่งหาปริมาตร ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการก่อสร้าง หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของสิ่งหาปริมาตรนั้น เป็นประโยชน์ในทางศิลปะประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีหรือโบราณสถาน หมายถึง สิ่งที่เคลื่อนที่ไม่ได้ เช่น โบลัน วิหาร วัง มีอายุเก่ากว่า 100 ปี ขึ้นไป

เจ้าของแหล่งทรัพยากร

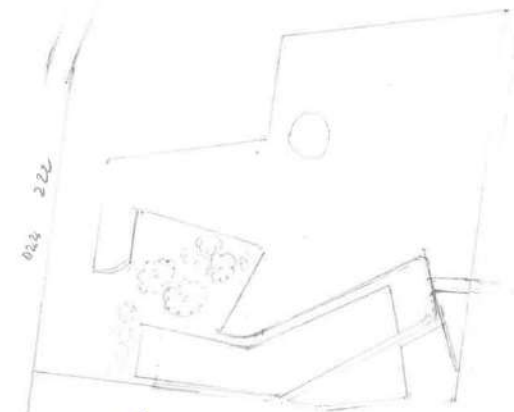
ชื่อ-สกุล... นาง ช้อน นาคชา อายุ ๖๑ ปี อาชีพ... ที่นา
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง... บ้านหนองหินทราย
ที่อยู่บ้านเลขที่... ๑๒ หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่... ๑ ซอย... ถนน...
ตำบล/แขวง... หนองหงส์ อำเภอ/เขต... อําเภอนิคมพัฒนา จังหวัด... สุพรรณบุรี
หมายเลขโทรศัพท์... ๐๘๕๑๓๒๑๕๖ อีเมล... -

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล... นาง ช้อน นาคชา อายุ ๖๑ ปี อาชีพ... ที่นา
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง... บ้านหนองหินทราย
ที่อยู่บ้านเลขที่... ๑๒ หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่... ๑ ซอย... ถนน...
ตำบล/แขวง... หนองหงส์ อำเภอ/เขต... อําเภอนิคมพัฒนา จังหวัด... สุพรรณบุรี
หมายเลขโทรศัพท์... ๐๘๕๑๓๒๑๕๖ อีเมล... -

ผังแสดงตำแหน่งทรัพยากร

เหนือ
↑

Lat : 17.783109
Long : 103.726765

มาตราส่วน 1:1000

25. ข้อมูลโบราณคดี

โบราณสถาน โบราณวัตถุ

ชื่อโบราณสถาน/โบราณวัตถุ เหรียญเงินกษาปณ์ เหรียญเงินกษาปณ์ ตราอณาโลม-พระนเรศวร

รหัสโบราณสถาน/โบราณวัตถุ... ธ-ธ ๒๕๖๓๐๑-๐๐๑/๑ อายุ ๑๕ ปี

ลักษณะ เหรียญเงินกษาปณ์ ๑๐๐ ที่ออก ตราอณาโลม

ขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง ๓.๓๐ เซนติเมตร เส้นผ่า ๔.๕๑ กรัม ๒๓ ๐.๒๐ เซนติเมตร

บริเวณที่พบ ๒๑๘/๒ บ้านหัวถนนลาด

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านหัวถนนลาด

ที่อยู่บ้านเลขที่ ๒๑๘ หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ๒ ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง หนองหลวง อำเภอ/เขต พานพร้าว จังหวัด สกลนคร

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งโบราณคดี)

ละติจูด (Latitude) 17.๗๗4315 ลองจิจูด (Longitude) 1๐3.725234

จุดเด่น

ด้านหน้า

เหรียญอณาโลม รัชสมัยสุโขทัยเมืองสุโขทัย "สขานริ" รัชสมัยสุโขทัย

ด้านข้าง

เหรียญกษาปณ์ ๑ กษาปณ์ รัชสมัยสุโขทัยเมืองสุโขทัย พ.ศ. ๒๓๗๒

บันทึกเพิ่มเติม

เหรียญเงินกษาปณ์ของหลวง ๑ สกตงค์ ได้พบเป็นครั้งแรกที่ออกจากการขุดค้น

ในวัดร้าง และถูกขุดค้นโดยคุณ อ. น. นันทมิตร วิศวกรโยธา เป็นผู้เก็บรักษา

ไว้ที่จวน

เจ้าของโบราณคดี

ชื่อ-สกุล น.ส. นันทมิตร วิศวกรโยธา อายุ ๕๒ ปี อาชีพ วิศวกรโยธา

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านหัวถนนลาด

ที่อยู่บ้านเลขที่ ๒๑๘ หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ๒ ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง หนองหลวง อำเภอ/เขต พานพร้าว จังหวัด สกลนคร

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๐-๐๒๓-๙๙๖๒ อีเมล -

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล น.ส. นันทมิตร วิศวกรโยธา อายุ ๕๒ ปี อาชีพ วิศวกรโยธา

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านหัวถนนลาด

ที่อยู่บ้านเลขที่ ๒๑๘ หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ๒ ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง หนองหลวง อำเภอ/เขต พานพร้าว จังหวัด สกลนคร

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๐-๐๒๓-๓๙๕๒ อีเมล -

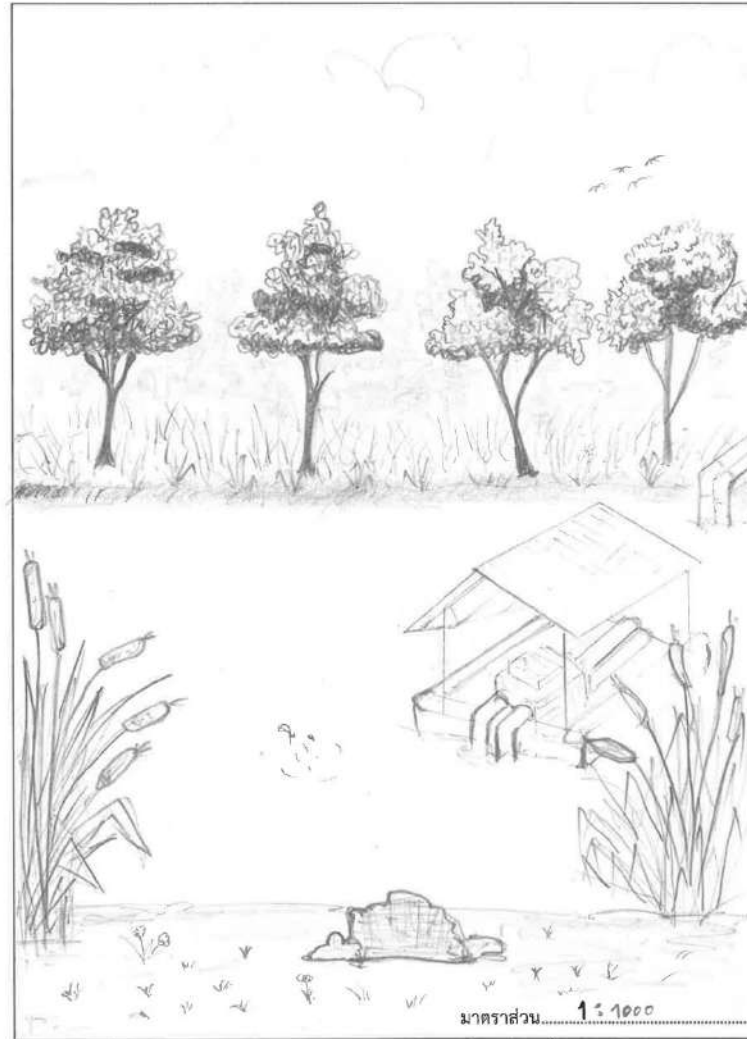

วาดภาพประกอบ

โบราณสถาน

โบราณวัตถุ

แหล่งทางวิชาการธรรมชาติ

มาตราส่วน..... 1 : 1000

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา .....

โรงเรียน.....

วัน เดือน ปี .....

๓ ม.ค. ๖๕

ตัวอย่างใบงานที่ 9 การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี ประจำปีงบประมาณ 2565

คำชี้แจง

ใบงานที่ 9 เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น เช่น อุทยานแห่งชาติ น้ำตก สวนเฉลิมพระเกียรติ สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนักและอนุรักษ์ แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. ดิน สัตว์
2. พืช
3. โครงสร้าง
4. ใบงานที่ 9
- 5.

วิธีการ

1. สอบถาม ร้องทุกข์ ทำการค้นคว้า
2. สอบถาม ร้องทุกข์ ทำการค้นคว้า
3. ค้นคว้า ทำการค้นคว้า
4. ค้นคว้า ทำการค้นคว้า
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบ ร้องทุกข์ ทำการค้นคว้า
2. ทราบ ดิน สัตว์ พืช โครงสร้าง และโบราณคดีในท้องถิ่น
3. ทราบ ดิน สัตว์ พืช โครงสร้าง และโบราณคดีในท้องถิ่น
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 9

เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

24. ข้อมูลแหล่งทรัพยากร

แหล่งทรัพยากรที่สำคัญ เช่น น้ำตก บ่อน้ำพุร้อน บ่อน้ำเค็ม ป่าทุร ป่าชายเลน สวนป่า ฯลฯ

ชื่อแหล่งทรัพยากร น้ำพุร้อน

รหัสทรัพยากร 8-5470801-06-001/02

บริเวณที่พบ วัดป่าไร่ส้ม (วัดป่าไร่ส้ม) บ้านไร่ส้ม อ.1

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านไร่ส้ม หมู่ 6

ที่อยู่บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 6 ซอย ..... ถนน .....

ตำบล/แขวง บ้านไร่ส้ม อำเภอ/เขต บ้านไร่ส้ม จังหวัด สุพรรณบุรี

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งแหล่งทรัพยากร)

ละติจูด (Latitude) 13.767021 ลองจิจูด (Longitude) 102.329710

รายละเอียด เช่น ประวัติ อายุ ลักษณะเด่น ความสำคัญ การใช้ประโยชน์ ฯลฯ

วัดป่าไร่ส้ม เป็นบ่อน้ำพุร้อน ตั้งอยู่ที่ หมู่ 6 บ้านไร่ส้ม อ.บ้านไร่ จ.สุพรรณบุรี เป็นบ่อน้ำพุร้อนที่มีชื่อเสียงมาตั้งแต่สมัยโบราณ บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้มีน้ำพุร้อนที่ใสสะอาด และมีกลิ่นหอมของดินสอพอง น้ำพุร้อนแห่งนี้มีอุณหภูมิประมาณ 60 องศาเซลเซียส และสามารถใช้บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้เพื่อรักษาโรคผิวหนังและโรคข้ออักเสบได้ นอกจากนี้ บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ยังมีบ่อน้ำพุร้อนขนาดเล็กอีกหลายบ่อ ซึ่งสามารถบ่อน้ำพุร้อนมาใช้ดื่มได้ บ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้มีพื้นที่ประมาณ 15 ไร่

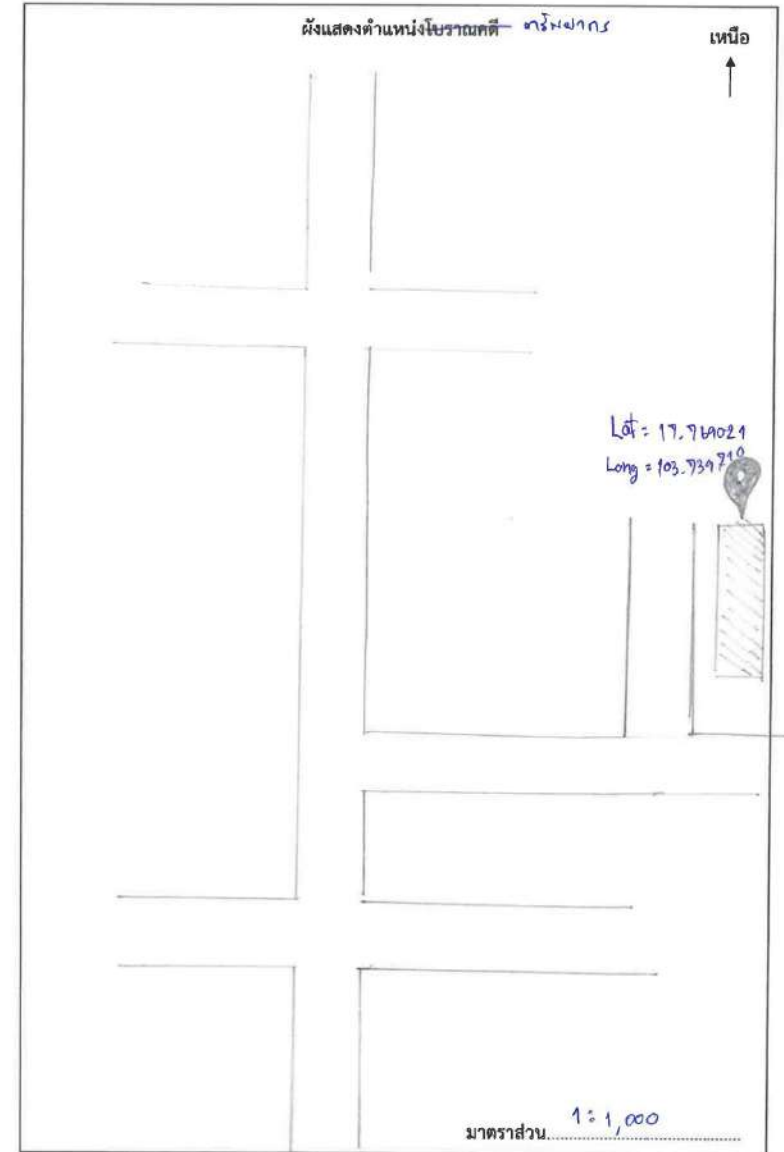

เจ้าของแหล่งทรัพยากร

ชื่อ-สกุล กิตติภูมิ อายุ ..... ปี อาชีพ.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านโนนดิน
ที่อยู่บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ๖ ซอย..... ถนน ..
ตำบล/แขวง หนองเรือ อำเภอ/เขต วานรนิวาส จังหวัด สกลนคร
หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล นพ. ศรีดี วรพจน์ อายุ 51 ปี อาชีพ เกษตร
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านโนน
ที่อยู่บ้านเลขที่ 14 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ๖ ซอย - ถนน -
ตำบล/แขวง หนองเรือ อำเภอ/เขต วานรนิวาส จังหวัด สกลนคร
หมายเลขโทรศัพท์ 0856129544 อีเมล.....

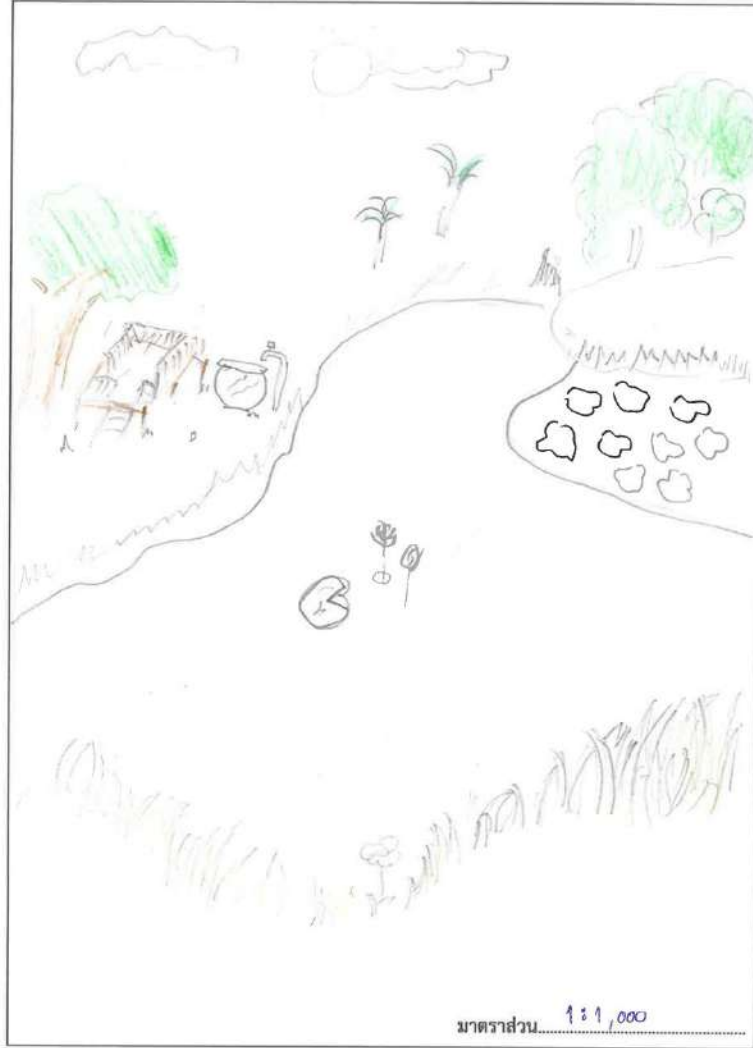

วาดภาพประกอบ

โบราณสถาน

โบราณวัตถุ

มาตราส่วน 1:1,000

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ...ร.ร. บ้านกล้วยนิคม

วัน เดือน ปี 16 ก.พ. 2565

ตารางสรุปข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี ปีงบประมาณ 2564

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	แหล่งทรัพยากร	รายละเอียด
2564	หมู่ที่ 2 บ้านห้วยหินลาด	ฝายใหญ่	ตามคำบอกเล่าของคุณชายช้อน บัวนาค ได้ย้อนกลับไปเมื่อปี พ.ศ.2506 ได้ย้ายตามพ่อแม่ จากบ้านพาน อำเภอเมือง จังหวัด สกลนคร มาหาที่อยู่ใหม่ จนเดินทางมาถึงบ้านห้วยหินลาดที่มี ผู้นำคือ นายสวัสดิ์ พิมพา ภายในชุมชนยังมีแต่ป่า ที่ทำนา แต่ ยังไม่มีแหล่งน้ำ แต่ก็ยังระบุดูได้ไม่แน่ชัดว่าแหล่งน้ำนี้เกิดขึ้น ตั้งแต่เมื่อไหร่ที่เกิดขึ้นมาหลายร้อยปีแล้วตามสภาพภูมิศาสตร์ จนชาวบ้านได้มาพบเจอ จนเมื่อปี พ.ศ.2507 พระคุณเจ้าเทียน เสมอพิทักษ์ ได้ช่วยสร้างทำกั้นน้ำสร้างเป็นฝาย และชาวบ้าน จึงเรียกว่าฝายใหญ่จนถึงปัจจุบัน ละติจูด (Latitude)17.783109 ลองจิจูด (Longitude)103.728765

ตารางสรุปข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี ปีงบประมาณ 2564

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	แหล่งทรัพยากร	รายละเอียด
2564	หมู่ที่ 5 บ้านคำเจริญ	ห้วยคำแคน	<p>เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีศาลปู่ตาตั้งอยู่ เป็นที่เคารพนับถือเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชนและหมู่บ้านใกล้เคียง มีบัวอยู่ในห้วยคำแคนคิดเป็น 80 เปอร์เซ็นต์ของลำห้วย เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของชุมชน เพราะเป็นแหล่งน้ำที่ใช้ในการทำเกษตร และเป็นที่อยู่ของสัตว์หลายชนิด เช่น นกเป็ดน้ำ ปลาเต่า และสัตว์น้ำอื่นๆ</p> <p>พิกัดทางภูมิศาสตร์</p> <p>ละติจูด (Latitude)</p> <p>17.777778</p> <p>ลองจิจูด (Longitude)</p> <p>103.738111</p>

ตารางสรุปข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี ปีงบประมาณ 2565

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	แหล่งทรัพยากร	รายละเอียด
2565	หมู่ที่ 1 บ้านห้วยหิน	ลำห้วยหิน	<p>ลำห้วยนี้เกิดจากการปิดกั้นไม่ให้ชาวบ้านเข้าไปยึดครอง ทำลายป่าไม้ของผู้ใหญ่บ้านสมัยนั้น คือนายเหลื่อม ปิลอง เมื่อ ปี พ.ศ.2510แต่ก่อนยังไม่ได้แยกหมู่บ้านออกจากกันจึงเป็น เป็นที่ฝังศพ เผาศพ มีลักษณะโค้งยาว มีความลึกประมาณ 2 เมตร เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของชุมชน เพราะเป็นแหล่งน้ำที่ใช้ ในการทำเกษตร และหาอาหาร</p> <p><u>พิกัดทางภูมิศาสตร์</u></p> <p>ละติจูด (Latitude) 17.788654</p> <p>ลองจิจูด (Longitude) 103.747448</p>

ตารางสรุปข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี ปีงบประมาณ 2565

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	แหล่งทรัพยากร	รายละเอียด
2565	หมู่ที่ 3 บ้านห้วยแสง	ลำห้วยแสง	<p>ลำห้วยนี้เกิดจากลำห้วยหลายๆห้วยไหลมารวมกัน ที่มาของคำว่าลำห้วยแสง เนื่องจากบริเวณนั้นมีต้นแสงอยู่เป็นจำนวนมาก ชาวบ้านจึงตั้งชื่อลำห้วยนี้ว่า “ลำห้วยแสง” มีลักษณะโค้งยาว มีความลึกประมาณ 3 เมตร เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของชุมชน เพราะเป็นแหล่งน้ำที่ใช้ในการทำเกษตร และหาอาหาร</p> <p>พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.763779 ลองจิจูด(Longitude) 103.713915</p>

ตารางสรุปข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี ปีงบประมาณ 2565

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	แหล่งทรัพยากร	รายละเอียด
2565	หมู่ที่ 4 บ้านห้วยหินสอง	ฝายชะลอน้ำ บ้านห้วยหิน สอง	สมัยก่อนเป็นสะพานที่ชาวบ้านสร้างขึ้นเอง เพื่อใช้ในการข้าม ลำธารไปมาหาสู่กันได้ ต่อมาได้มีการสร้างฝายชะลอน้ำบ้าน ห้วยหินสองขึ้น จากชลประทาน เป็นฝายชะลอน้ำบ้านห้วย หินสองที่คงทนแข็งแรงถาวร มีแหล่งกำเนิดน้ำมาจากแม่น้ำ สงคราม ไหลผ่านบ้านโคกก่อง ตำบลหนองแวงใต้ ไหลผ่านไป บ้านบะทองผ่านบ้านโนนทับช้าง ไหลลงสู่แม่น้ำสงคราม ตำบลท่ากแดดง จังหวัดบึงกาฬ ละติจูด (Latitude) 17.748678 ลองจิจูด (Longitude) 103.757986

ตารางสรุปข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี ปีงบประมาณ 2565

ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	แหล่งทรัพยากร	รายละเอียด
2565	หมู่ที่ 6 บ้านห้วยหิน	บึงโป่งลิง	สมัยก่อนเป็นพื้นที่มีเจ้าของ คือคุณพ่อตี ภูครองตา และคุณพ่อบุญมี วรรณสุข ได้บริจาคที่ดินเพื่อให้ทำคุณประโยชน์เพื่อสร้างเป็นที่พักผ่อน หลังจากนั้น ชาวบ้านได้ร่วมกันสร้างที่พักสงฆ์และร่วมกันขุดรอกบึงที่อยู่บริเวณนั้น ร่วมกับทางราชการกลายเป็นบึงกว้าง หลังจากนั้นได้ก่อสร้างวัดขึ้นจึงได้ตั้งชื่อวัดว่าวัดป่าโป่งลิง และชาวบ้านจึงเรียกบึงนั้นว่าบึงโป่งลิงจนถึงปัจจุบัน และในปัจจุบันนี้ได้เป็นพื้นที่ในโครงการพันธกรรมพืช จำนวน 5 ไร่ 1 งาน 10 ตารางวา

หน้าปกทะเบียนแหล่งทรัพยากรในชุมชน และข้อมูลภายในทะเบียน

รูปแบบเอกสาร

ทะเบียนแหล่งทรัพยากรในชุมชน

ทะเบียนแหล่งทรัพยากรในชุมชน

บ้านห้วยหินลาด หมู่ที่ 2
ตำบลหนองแวง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

8= รหัสกิจกรรมพิเศษ
สนับสนุนการอนุรักษ์
ทรัพยากร

5470801=รหัสเทศบาลตำบล
หนองแวง

06=รหัสหมู่บ้าน (หมู่ที่ 6)

001 =หมายเลขหรือรหัสชนิด
ชีวภาพอื่นๆ

/1=จำนวนทั้งหมดที่สำรวจพบ

ทะเบียนแหล่งทรัพยากรในชุมชน

ชุมชนบ้านห้วยหินลาด ตำบลหนองแวง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

รหัสแหล่งทรัพยากร	ชื่อพื้นเมือง	ประวัติ (เช่น ความสำคัญ อายุ)	ลักษณะเด่น (เช่น รูปร่าง รูปทรง ขนาด)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น การใช้ประโยชน์)	บริเวณที่พบ (เช่น สถานที่ พิกัดทางภูมิศาสตร์)	หมายเหตุ
8-5470801-02-001/1	ฝายใหญ่	ตามคำบอกเล่าของคุณยาย ชื่อน บัวนาค ได้ย้อนกลับไป เมื่อปี พ.ศ.2506 ได้ย้ายตาม พาน อำเภอสกลนคร มาหาที่ ทางมาถึงบ้าน ผู้นำคือ นาย ชายในชุมชน นา แต่ยังไม่ มีระบบได้ไม่ แน่ชัดว่าแหล่งน้ำนี้เกิดขึ้นตั้งแต่ เมื่อไหร่ที่เกิดขึ้นมาหลายร้อย ปีแล้วตามสภาพภูมิศาสตร์จน ชาวบ้านได้มาพบเจอ จนเมื่อ ปี พ.ศ.2507 พระคุณเจ้า เทียน เสมอพิทักษ์ ได้ช่วย สร้างทำกั้นน้ำสร้างเป็นฝาย และชาวบ้านจึงเรียกว่าฝาย ใหญ่จนถึงปัจจุบัน	เป็นฝายปูนแข็งแรง ทนทาน	เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของ ชุมชน เพราะเป็นแหล่ง น้ำที่ใช้ในการทำ การเกษตร และหา อาหาร	บ้านห้วยหินลาด หมู่ที่ 2 ตำบลหนองแวง อำเภอ วานรนิวาส จังหวัด สกลนคร	ผู้ให้ข้อมูล นางชื่อน บัวนาค อายุ 69 ปี บ้านเลขที่ 12 หมู่ที่ 2 ต.หนองแวง อ.วานรนิวาส จ. สกลนคร พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด (Latitude) 17.783109 ลองจิจูด (Longitude) 103.728765

รหัสแหล่งทรัพยากร
8-5470801-02-001/1

ภาพการดำเนินกิจกรรมการเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี
ประจำปีงบประมาณ 2564-2565

ลำห้วยหิน หรือฝายคึกฤทธิ์ บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 1

ละติจูด (Latitude) 17.762139 ลองจิจูด (Longitude) 103.752007

ลำห้วยโนด บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 1

ละติจูด (Latitude) 17.747581 ลองจิจูด (Longitude) 103.748302

ฝายใหญ่ หมู่ที่ 2 บ้านห้วยหินลาด

ละติจูด (Latitude) 17.783109 ลองจิจูด (Longitude) 103.728765

ลำห้วยแสง บ้านห้วยแสง หมู่ที่ 3

ฝายชะลอน้ำบ้านห้วยหินสอง หมู่ที่ 4

ละติจูด (Latitude)17.748678ลองจิจูด (Longitude)103.757986

ห้วยคำแคน หมู่ที่ 5 บ้านคำเจริญ

ละติจูด (Latitude) 17.777778 ลองจิจูด (Longitude) 103.738111

บึงโป่งลิง บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 6

ละติจูด (Latitude) 17.769021 ลองจิจูด (Longitude) 103.739710

2. การดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

2.10 การจัดทำรายงานผลการสำรวจ และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

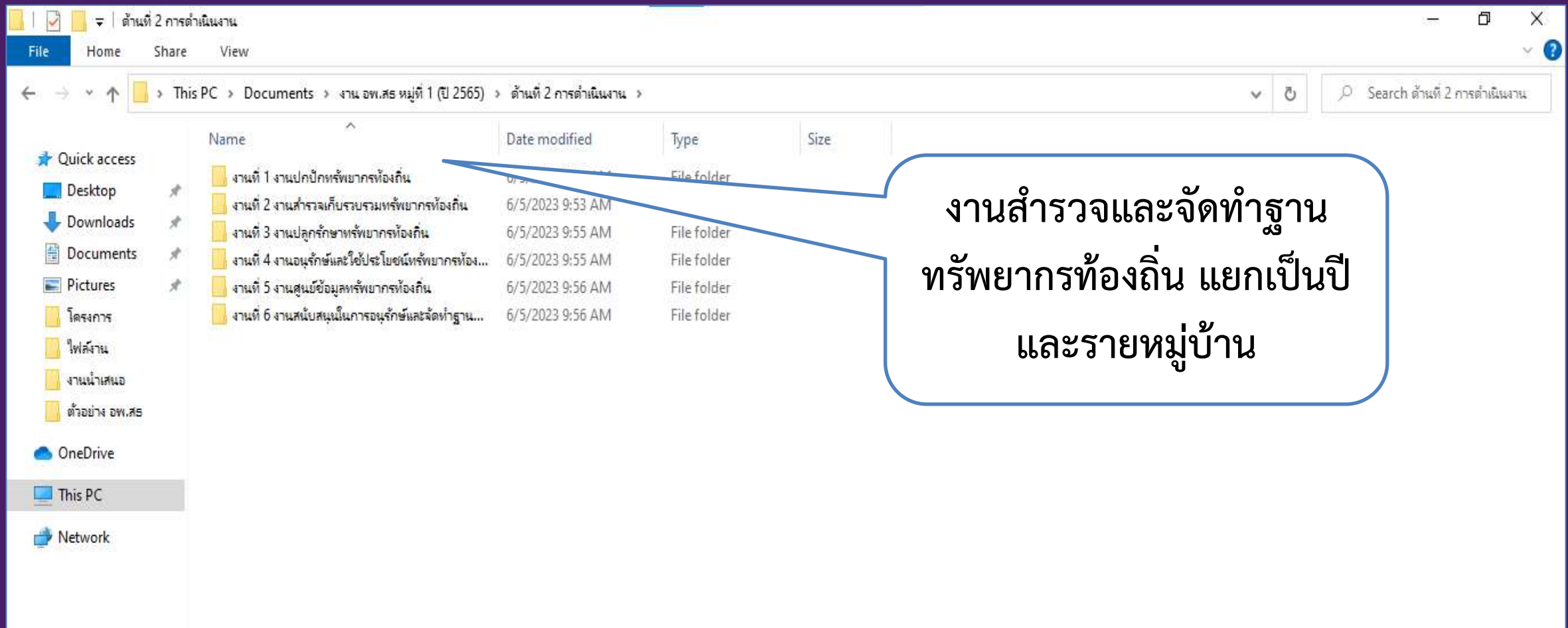
วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของข้อมูลจากผลการเรียนรู้
2. เพื่อบันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูล
3. เพื่อจัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

รูปแบบบันทึกเอกสาร การบันทึกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ MS Excel , MS Word

รูปแบบบันทึกเอกสาร การบันทึกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ MS Excel , MS Word

งานที่ 2 งานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

File Home Share View

This PC > Documents > งาน อพ.สธ หมู่ที่ 1 (ปี 2565) > ด้านที่ 2 การดำเนินงาน > งานที่ 2 งานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

Name	Date modified	Type	Size
10. จัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากร...	6/5/2023 10:20 AM	File folder	
ใบงานที่ 1 เก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น	6/5/2023 10:14 AM	File folder	
ใบงานที่ 2 เก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น	6/5/2023 10:15 AM	File folder	
ใบงานที่ 3 เก็บข้อมูลสภาพภูมิประเทศในท้องถิ่น	6/5/2023 10:15 AM	File folder	
ใบงานที่ 4 เก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิกิชุมชน	6/5/2023 10:16 AM	File folder	
ใบงานที่ 5 เก็บข้อมูลการสืบประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น	6/5/2023 10:17 AM	File folder	
ใบงานที่ 6 เก็บข้อมูลการสืบประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น	6/5/2023 10:17 AM	File folder	
ใบงานที่ 7 เก็บข้อมูลการสืบประโยชน์จากชีวภาพอื่น ๆ	6/5/2023 10:18 AM	File folder	
ใบงานที่ 8 เก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น	6/5/2023 10:18 AM	File folder	
ใบงานที่ 9 เก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น	6/5/2023 10:19 AM	File folder	

แยกเป็นใบงานที่ 1-9

แบบรายงานผลการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

รายงานผลการสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น
ประจำปีการศึกษา 2565

สนองพระราชดำริโดย
โรงเรียนบ้านห้วยหินลาด

ตำบลหนองแวง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร
วันที่ 1 กรกฎาคม 2565

แบบรายงานผลการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
สนองพระราชดำริโดย

โรงเรียนบ้านห้วยหินลาด ตำบลหนองแวง อำเภอนวนนวิวาส จังหวัดสกลนคร รหัสไปรษณีย์ 47210

บทคัดย่อ

การสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อปลูกฝัง และสร้างให้เกิดเยาวชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรธรรมชาติ รักษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย โดยสำรวจ บันทึกรวบรวม ข้อมูลฐานทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญา เป็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ตระหนักเห็นคุณค่าประโยชน์ที่จะอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรอย่างยั่งยืน สู่เศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนบ้านห้วยหินลาดลาดได้นำลำดับการเรียนรู้ของงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการการเรียนการสอนผู้สาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการที่ใช้เป็นเครื่องมือประกอบการสอนในแต่ละรายวิชา โดยรายวิชาที่โดดเด่น ทำให้มีนักเรียนเข้าใจและมีความสุขในการเรียนรู้เป็นอย่างมาก คือ การบูรณาการกิจกรรมที่ 7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช องค์ประกอบที่ 5 การนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษา ลำดับการเรียนรู้ที่ 1 การนำสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการสู่การเรียนการสอน และกิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช การศึกษางานฐานทรัพยากรท้องถิ่น (9 ไม้ งาน) แล้วบูรณาการเข้าสู่กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยนักเรียนจะต้องเรียนรู้ทรัพยากรในท้องถิ่น และการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น มีการบูรณาการเข้ากับงานทั้ง 9 ไม้ งาน โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สำคัญ คือ สามารถสำรวจและวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจชุมชน ตระหนักในความสำคัญของการประกอบอาชีพ อธิบายกระบวนการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติงานได้ตามกระบวนการที่ถูกต้อง

แบบรายงานผลการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

๒

นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ตระหนักเห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่น ได้เรียนรู้สัมผัสจริง เกิดทั้งทรัพยากร และปัญญา เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สรุปศักยภาพ คุณประโยชน์ วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด องค์ความรู้จากการเรียนรู้ อดีต ปัจจุบัน และการคาดการณ์ในอนาคต การนำไปต่อยอดสู่อาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้หลัก "คนคือศูนย์กลางการพัฒนา" โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน (มนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นนั่นเอง) ทั้งนี้ความสำเร็จของชุมชนก็คือ การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของไปด้วยทรัพยากร

แบบรายงานผลการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ส่วนพฤกษศาสตร์โรงเรียน สนองพระราชดำริ โดยโรงเรียนบ้านห้วยหินลาดลาดจังหวัด สกลนครเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพรรณไม้ต่างๆ ตามกิจกรรมหลักของงานสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียนการสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการศึกษาและอนุรักษ์พรรณไม้ในท้องถิ่นของตน รวมทั้ง ได้ดำเนินการตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จากการสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น โรงเรียนบ้านห้วยหินลาดลาด ขอกราบขอบพระคุณบุคคล คณะบุคคล และองค์กรต่างๆ ที่ได้ช่วยเหลือในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบ้านห้วยหินลาดลาดจนบรรลุผลด้วยดีตลอดมา ดังนี้

นายพรชัย จุฑามาศ รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ เลขาธิการ คณะกรรมการ บริหารโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารีสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

นายอนุพงศ์ อินทปัญญา ศึกษานิเทศก์และผู้อำนวยการงานโครงการฯ นายอำนาจ ชนชนะชัย อดีต ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี พร้อมด้วย นางจาวรรณ ทิพย์ทอง และนายเจนทร์ ทิพย์ทอง ข้าราชการบำนาญ ในนามที่ปรึกษาศูนย์ประสานงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขต สกลนคร นอกจากนี้ยังได้รับเกียรติจากนางสาวปัทมาวรรณ ราศรี เจ้าหน้าที่งานบริหารองค์ระดับ 6 และ นางสาวแพรวพรรณ พิทยะยุติ เจ้าหน้าที่งานบริหารองค์ระดับ 4 จากโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ ที่ได้ให้ ความอนุเคราะห์คำปรึกษาแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนเป็นวิทยากรในการอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนบ้านห้วยหินลาดลาดและเทศบาลตำบลหนองแวง ที่ได้ให้การสนับสนุนในการ ดำเนินกิจกรรมสวนพฤกษศาสตร์ที่ได้ความอนุเคราะห์เป็นแหล่งข้อมูลการศึกษาพรรณไม้ รวมทั้งวิทยากรใน การอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา และเทศบาลตำบลหนองแวง ที่ได้สนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ การอำนวยความสะดวก และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนขอขอบคุณคณะกรรมการโรงเรียนคณะครู นักเรียน บุคลากรสนับสนุนโรงเรียน ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่เป็น กำลังสำคัญในการดำเนินงานจนทำให้ผลการดำเนินงานของโรงเรียนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะกรรมการดำเนินงาน
งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
โรงเรียนบ้านห้วยหินลาด

แบบรายงานผลการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

๓

คำนำ

การสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อปลูกฝัง สร้างให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และทรัพยากรธรรมชาติ รักษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย โดยการสำรวจ บันทึกและรวบรวมข้อมูลฐานทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญา เป็นการเรียนรู้ที่ได้เปรียบตระหนักเห็นคุณค่าประโยชน์ ที่จะอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรอย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนบ้านห้วยหินลาดลาด ได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลหมู่บ้านในตำบลหนองแขง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานีให้นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่ตระหนัก เห็นคุณค่า ได้เรียนรู้สัมผัสจริง เกิดทั้งวิทยาการและปัญญานำไปสู่นวัตกรรมการเรียนรู้ เห็นคุณค่าประโยชน์ของทรัพยากรในท้องถิ่น เรียนรู้กระบวนการคิดวิเคราะห์ศักยภาพ มีจินตนาการ สามารถนำไปต่อยอดสู่อาชีพ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คณะกรรมการดำเนินงาน
งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
โรงเรียนบ้านห้วยหินลาด

แบบรายงานผลการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

สารบัญ		จ
		หน้า
บทคัดย่อ		ก-ข
กิตติกรรมประกาศ		ค
คำนำ		ง
สารบัญตาราง		ฉ
สารบัญภาพ		ฉ
บทที่ 1 บทนำ		
1.1 ความสำคัญและเจตนา		1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา		3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา		3
บทที่ 2 เอกสารและรายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง		
2.1 สภาพและข้อมูลพื้นฐาน		4
2.2 การเมือง/การปกครอง		5
2.3 จำนวนประชากรและครัวเรือน		5
2.4 สภาพทางสังคม		6
2.5 สภาพทางเศรษฐกิจ		6
2.6 ระบบบริการพื้นฐาน		7
2.7 ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม		7
2.8 ทรัพยากรธรรมชาติ		8
2.9 การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ชุมชนบ้านห้วยหิน หมู่ที่ 1		9
2.10 การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ชุมชนบ้านห้วยหินลาด หมู่ที่ 2		19
2.11 การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ชุมชนบ้านห้วยแดง หมู่ที่ 3		28
2.12 การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ชุมชนบ้านห้วยหินสอง หมู่ที่ 4		35
2.13 การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ชุมชนบ้านคำเจริญ หมู่ที่ 5		42
2.14 การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ชุมชนบ้านห้วยหิน หมู่ที่ 6		50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา		
3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น		58
3.2 การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น		58
3.3 การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น		59
3.4 การเก็บข้อมูลประวัตินุ้บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน ในท้องถิ่น		59
3.5 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น		60
3.6 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น		60
3.7 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น		61
3.8 การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น		61
3.9 การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น		62

แบบรายงานผลการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 ผลการศึกษา	63
กิจกรรมที่ 1 อบรมครูแกนนำสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน	63
กิจกรรมที่ 2 อบรมนักเรียนแกนนำสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน	63
กิจกรรมที่ 3 สำรวจข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลหนองแวง	64
กิจกรรมที่ 4 บันทึกข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น	64
กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่ข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลหนองแวง	64
กิจกรรมที่ 6 การบูรณาการการจัดการเรียนรู้	64
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 ศักยภาพของหมู่บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 1	65
5.2 ศักยภาพของหมู่บ้านห้วยหินลาด หมู่ที่ 2	66
5.3 ศักยภาพของหมู่บ้านห้วยแสง หมู่ที่ 3	67
5.4 ศักยภาพของหมู่บ้านห้วยหินสอง หมู่ที่ 4	68
5.5 ศักยภาพของหมู่บ้านคำเจริญ หมู่ที่ 5	70
5.6 ศักยภาพของหมู่บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 6	71
5.7 ข้อมูลการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลในท้องถิ่น ประจำปี 2565	73
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก วิเคราะห์ความสอดคล้อง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	90
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้	130
ภาคผนวก ค ตัวอย่างใบงานทั้ง 9 ใบงาน	203
ภาคผนวก ง ภาพการดำเนินงานกิจกรรม	509

แบบรายงานผลการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

สารบัญชาราย

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางจำนวนประชากรและครัวเรือน	5
ตารางที่ 2 ตารางภูมิปัญญาในท้องถิ่น บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 1	18
ตารางที่ 3 ตารางภูมิปัญญาในท้องถิ่น บ้านห้วยหินลาด หมู่ที่ 2	27
ตารางที่ 4 ตารางจุดเด่นด้านทรัพยากรธรรมชาติ บ้านห้วยหินแสง หมู่ที่ 3	34
ตารางที่ 5 ตารางจุดเด่นด้านภูมิปัญญาชุมชน บ้านห้วยแสง หมู่ที่ 3	34
ตารางที่ 6 ตารางจุดเด่นด้านประเพณี/วัฒนธรรม/กฎ ระเบียบ / ค่านิยมและความสัมพันธ์ของชุมชน บ้านห้วยแสง หมู่ที่ 3	34
ตารางที่ 7 ตารางคณะกรรมการหมู่บ้าน บ้านห้วยหินสอง หมู่ที่ 4	39
ตารางที่ 8 ตารางผลงานเด่นของบ้านห้วยหินสอง หมู่ที่ 4	41
ตารางที่ 9 ตารางทรัพยากรมนุษย์ผู้นำที่เข้มแข็ง และปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีความรู้ความสามารถโดดเด่น บ้านคำเจริญ หมู่ที่ 5	48
ตารางที่ 10 ตารางด้านทรัพยากรธรรมชาติ บ้านคำเจริญ หมู่ที่ 5	48
ตารางที่ 11 ตารางด้านภูมิปัญญาชุมชน บ้านคำเจริญ หมู่ที่ 5	48
ตารางที่ 12 ตารางด้านประเพณี/วัฒนธรรม/กฎ ระเบียบ/ค่านิยมและความสัมพันธ์ ของชุมชน บ้านคำเจริญ หมู่ที่ 5	49
ตารางที่ 13 ตารางข้อมูลการเมือง/การบริหาร บ้านคำเจริญ หมู่ที่ 5	54
ตารางที่ 14 ตารางจำนวนผู้มาอยู่บ้านคำเจริญ หมู่ที่ 5	55
ตารางที่ 15 ตารางจุดเด่นด้านทรัพยากรธรรมชาติ บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 6	57
ตารางที่ 16 ตารางจุดเด่นด้านภูมิปัญญาชุมชน บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 6	57
ตารางที่ 17 ตารางข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น ประจำปี 2565	73
ตารางที่ 18 ตารางข้อมูลประชากร ประจำปี 2565	74
ตารางที่ 19 ตารางข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น ประจำปี 2565	75
ตารางที่ 20 ตารางข้อมูลสภาพภาพ ปี 2565	76
ตารางที่ 21 ตารางข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน และวิถีชุมชน ประจำปี 2565	77
ตารางที่ 22 ตารางสรุปจำนวนพรหมโมไนในท้องถิ่น ประจำปี 2565	83
ตารางที่ 23 ตารางสรุปจำนวนสัตว์ในท้องถิ่น ประจำปี 2565	84
ตารางที่ 24 ตารางสรุปจำนวนชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น ประจำปี 2565	85
ตารางที่ 25 ตารางสรุปจำนวนภูมิปัญญาในท้องถิ่น ประจำปี 2565	86
ตารางที่ 26 ตารางสรุปข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น ประจำปี 2565	87

แบบรายงานผลการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

สารบัญภาพ	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพแผนภาพผังสูติใหม่ในฐานะไทย บนฐานคำปล	2
ภาพที่ 2 ภาพแผนภาพเครือข่ายในการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น	3
ภาพที่ 3 ภาพแผนที่เขตเทศบาลตำบลหนองแวง	4
ภาพที่ 4 ภาพแผนที่ดินแดนบ้านห้วยหิน หมู่ที่ 1 ตำบลหนองแวง อำเภอรามบุรี จังหวัดสกลนคร	9
ภาพที่ 5 ภาพสอบถามผู้รู้ หมู่ที่ 1	12
ภาพที่ 6 ภาพถ่ายห้วยหิน หมู่ที่ 1	14
ภาพที่ 7 ภาพวิถีชีวิตของชาวบ้านในชุมชนบ้านห้วยหิน "การดำนา" บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 1	16
ภาพที่ 8 ภาพบุญข้าวสาก	17
ภาพที่ 9 ภาพผลการสำรวจศึกษาข้อมูลสัตว์ (วีว)	17
ภาพที่ 10 ภาพผลการสำรวจศึกษาข้อมูลชีวภาพ (ไลเคน)	18
ภาพที่ 11 ภาพแผนที่หมู่บ้านห้วยหินลาด หมู่ 2 ตำบลหนองแวง อำเภอรามบุรี จังหวัดสกลนคร	19
ภาพที่ 12 ภาพวิถีชีวิตชาวบ้านช่วงพักเที่ยงหลังจากทำงานเสร็จ	20
ภาพที่ 13 ภาพประเพณีบุญเดือน 3 ออกใหม่ 3 คำ (15 คำ เดือน 3 บุญขวัญข้าว)	26
ภาพที่ 14 ภาพแผนที่บ้านห้วยแวง หมู่ 3 ตำบลหนองแวง อำเภอรามบุรี จังหวัดสกลนคร	28
ภาพที่ 15 ภาพแผนที่หมู่บ้านห้วยหินสอง หมู่ 4	35
ภาพที่ 16 ภาพนายเหนือม ปิลอง	36
ภาพที่ 17 ภาพหมู่บ้านห้วยหินสอง หมู่ที่ 4	36
ภาพที่ 18 ภาพหลักบ้านห้วยหินสอง หมู่ที่ 4	37
ภาพที่ 19 ภาพอาชีพเสริม (บวรทุกของเพื่อจำหน่ายสินค้าตามตลาดนัด)	38
ภาพที่ 20 ภาพอาชีพเสริม (ผลิตพวงจืดเจ้า)	38
ภาพที่ 21 ภาพอาชีพเสริม จักสาน ห่อเสื่อ	39
ภาพที่ 22 ภาพไร่ประกาศเกียรติคุณตำบลเขียวจีใต้เด่น บ้านหินสอง หมู่ที่ 4	41
ภาพที่ 23 ภาพไร่ประกาศเกียรติคุณตำบลพัฒนาใต้เด่น บ้านหินสอง หมู่ที่ 4	41
ภาพที่ 24 ภาพไร่ประกาศเกียรติคุณรางวัลชนะเลิศการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนดีเด่น/ เศรษฐกิจแบบพอเพียง บ้านหินสอง หมู่ที่ 4	41
ภาพที่ 25 ภาพแผนที่หมู่บ้านคำเจริญ หมู่ที่ 5 ตำบลหนองแวง อำเภอรามบุรี จังหวัดสกลนคร	42
ภาพที่ 26 ภาพสอบถามผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน	45
ภาพที่ 27 ภาพวัดธรรมาราม บ้านคำเจริญ หมู่ 5	47
ภาพที่ 28 ภาพแผนที่บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 6 ตำบลหนองแวง อ.รามบุรี จ.สกลนคร	50
ภาพที่ 29 ภาพบึงโป่งสิง บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 6	53
ภาพที่ 30 ภาพหอผ้าไหมหมู่บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 6	56
ภาพที่ 31 ภาพจักสาน บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 6	56
ภาพที่ 32 ภาพการทอผ้าไหม บ้านห้วยหิน หมู่ที่ 6	56

ภาพกิจกรรมการจัดทำรูปเล่มรายงาน

